

Handläggare
Lena Lausevic
Telefon 08-508 289 04**Till**
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2021-02-16 p. X

Skrivelse om sopsituationen i Skarpnäck

Svar på skrivelse från Deniz Butros m.fl. (V).

Förvaltningens förslag till beslut

Godkänna förvaltningens svar på skrivelsen.

Anna Hadenius
FörvaltningschefMonika Gerdhem
Avdelningschef

Bakgrund

Miljöförvaltningen mottog den 16 december 2021 en skrivelse insänd av Deniz Butros m.fl. (V) angående sopsituationen i Skarpnäck.

I Skarpnäcks stadsdel finns en sopsugsanläggning som ägs av en samfällighet bestående av ett 30-tal bostadsrättsföreningar och fastigheter tillhörande ett antal fastighetsbolag. Anläggningen har varit trasig sedan sommaren 2019. Situationen har lösts tillfälligt genom att ställa sopcontainrar utanför fastigheterna. Detta har medfört en problematik i och med att containrarna upplevs otillgängliga för alla medborgare samt då insamlingssystemet kan leda till olägenheter när sopor slängs utanför kärlen. De gröna påsarna som tidigare använts för utsorterat matavfall blandas numera med övrigt hushållsavfall i containrarna. Detta medför att matavfall från hushållen inte kan sorteras ut separat. I skrivelsen önskas svar på nedanstående frågor:

1. Hur arbetar miljöförvaltningen som tillsynsmyndighet för att lösa problematiken med sophantering i Skarpnäck?
2. Vilka åtgärder avser förvaltningen att vidta gentemot Stockholm Vatten och Avfall och fastighetsägarna?
3. Hur arbetar förvaltningen för att få till stånd en insamling av matavfall från de berörda fastigheterna?

Ärendets beredning

Under mitten av augusti 2020 mottog miljöförvaltningen ett tiotal klagomål från olika personer bosatta inom Skarpnäckområdet. Samtliga klagomål berörde samma problematik och handläggs därför i gemensamt ärende med diarienummer 2020-12087. Enligt klagomålen förekom det problem med nedskräpning, skadedjur och lukt till följd av att sopsugsanläggningen i området inte var i funktion. Sopsugsanläggningen, som ägs av Sopsug i Skarpnäck Samfällighetsförening, har sedan 2019 tagits ur drift på grund av tekniska problem. Hämtning av hushållsavfall i området har sedan dess skett via en tillfällig lösning med containers och avfallskärl utställda utomhus. Separat matavfallsinsamling, som tidigare skett via ett pilotprojekt med den gröna påsen, är inte anpassat för de rådande omständigheterna.

Den 24 augusti 2020 kontaktade miljöförvaltningen företaget som sköter service av driftsystemet (Bodab) och dess underleverantör (Envac). Driftföretagen meddelade att den tillfälliga lösningen kommer att optimeras med hänsyn till uppkommen problematik och att åtgärder kommer vidtas. Bland annat skulle antalet insamlingskärl utökas med cirka 40 stycken och hämtningsintervallet skulle förtätas. Vidare meddelade driftföretagen att en permanent lösning kommer att tas fram först när beslutet om sopsugsanläggningen eventuella renovering tas av samfälligheten. Bodab bedömer att sopsugsanläggningens tekniska livslånga uppnåtts, då systemet är över 30 år gammalt, och att det finns ett omfattande åtgärdsbehov.

Den 24 augusti 2020 kontaktade miljöförvaltningen samfälligheten. Samfälligheten meddelade att två tänkbara alternativ för en permanent lösning i området är under utredning. Antingen skulle alternativa lösningar för insamlingssätt i området utredas eller så skulle sopsugsanläggningen repareras. Båda alternativen medför stora kostnader och kräver grundliga utredningar. Beslutet om

sopsugsanläggningens framtid skulle tas upp vid styrelsestämmen under november 2020, efter inhämtning av utredning och offerter.

Den 16 september 2020 genomförde miljöförvaltningen, tillsammans med representanter från kommunens renhållare Stockholm Vatten och Avfall, ett platsbesök i Skarpnäckområdet. Under inspektionen kontrollerades uppställda containers och kärl på flera olika adresser som omfattas av sopsugsanläggningen. Syftet med besöket var att få en uppfattning om risk för olägenheter sett till den tillfälliga lösningen och bedöma behovet av tillsynsåtgärder. Vid besöket noterades inga övergripande problem med nedskräpning, dock är det värt att tillägga att besöket främst gav en ögonblicksbild. Vid inspektionen noterades att vissa kärl hade öppna dräneringshål (vilket inte bedöms vara skadedjurssäkert) samt att vissa kärl var uppmärkta med fel sorteringsinformation. Dessa noteringar kommunicerades med samfälligheten och driftföretaget.

Den 6 oktober 2020 meddelade Bodab att de noterade bristerna som uppdagades vid platsbesöket hade åtgärdats.

Den 30 november 2020 kontaktade miljöförvaltningen samfälligheten för att få besked om vilket beslut som fattats kring sopsugsanläggningens eventuella renovering.

Den 20 december 2020 informerade samfälligheten miljöförvaltningen att stämman skjuts upp på grund av rådande omständigheter men att samfälligheten efter utredning av flera olika alternativ nu fattat beslut om att renovera den stationära sopsugsanläggningen. Arbetet med att ta fram kompletterade offerter, finansieringsplan och tidsplan pågår.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen har som tillsynsmyndighet följt situationen i Skarpnäck och haft regelbundna kontakter med de olika parterna (samfälligheten, driftföretagen och kommunens renhållare). Under förvaltningens handläggning har huvudinriktningen legat på att utreda om den aktuella avfallshanteringen leder till väsentliga olägenheter och se över tillsynsbehovet med hänsyn till rådande omständigheter. Förvaltningen har även haft avstämningar med renhållaren för att utreda ifall det är möjligt att införa ytterligare åtgärder i området, i väntan på en permanent lösning. Detta var bakgrunden till det platsbesök som gjordes den 16 september 2020 och där bristerna kommunicerades vidare till samfälligheten.

Med anledning av att området är byggt utifrån att det finns en fungerande sopsugsanläggning medför alternativa insamlingsmetoder, såsom kärllinsamling, logistiska och arbetsmiljörelaterade utmaningar. Den tillfälliga lösningen består av kärll ståendes utomhus i gatumiljön, där många förbipasserande har tillgång till dem. Ett sådant system leder förmodligen till ökad nedskräpning och olägenheter jämfört med tidigare, då sopor slängs felaktigt. Utifrån de uppgifter som redovisats till miljöförvaltningen har det dock inte presenterats några andra tekniskt genomförbara alternativ. Efter att antalet kärll utökats under sommaren 2020 har förvaltningen inte bedömt det rimligt att kräva fler akuta åtgärder i väntan på att en permanent lösning ska tas fram.

Beslut om att gå vidare med alternativet för en reparation av sopsugsanläggningen har nu tagits av samfälligheten. I händelse av omotiverade förseningar med att genomföra det planerade arbetet har förvaltningen möjligheten att ingripa med tillsynsåtgärder. Vilka tillsynsåtgärder förvaltningen kan använda sig av beror på hur den tillfälliga lösningen fungerar framöver och utifrån vad som kommer fram i utredningen avseende reparation av sopsugsanläggningen. Miljöförvaltningen kommer att handlägga ärendet vidare och följa utredningen inför den kommande ombyggnationen.

Förvaltningens möjligheter att påverka insamling av matavfall i de berörda fastigheterna bedöms vara begränsade, med tanke på att insamling av matavfall från hushållen i Stockholm är frivilligt. Det är beklagligt att tidigare insamlingssätt för separat matavfallssortering inte är förenligt med den tillfälliga lösningen. Men sett till att separat matavfallssortering från hushåll i skrivande stund inte är obligatoriskt saknas det legal grund för förvaltningen att driva frågan vidare. Förvaltningen fortsätter självklart att arbeta och informera för en ökning av andelen insamlat matavfall inom staden, inom ramen för sina övriga tillsynsuppdrag.

Bilagor

Skrivelse om sopsituationen i Skarpnäck